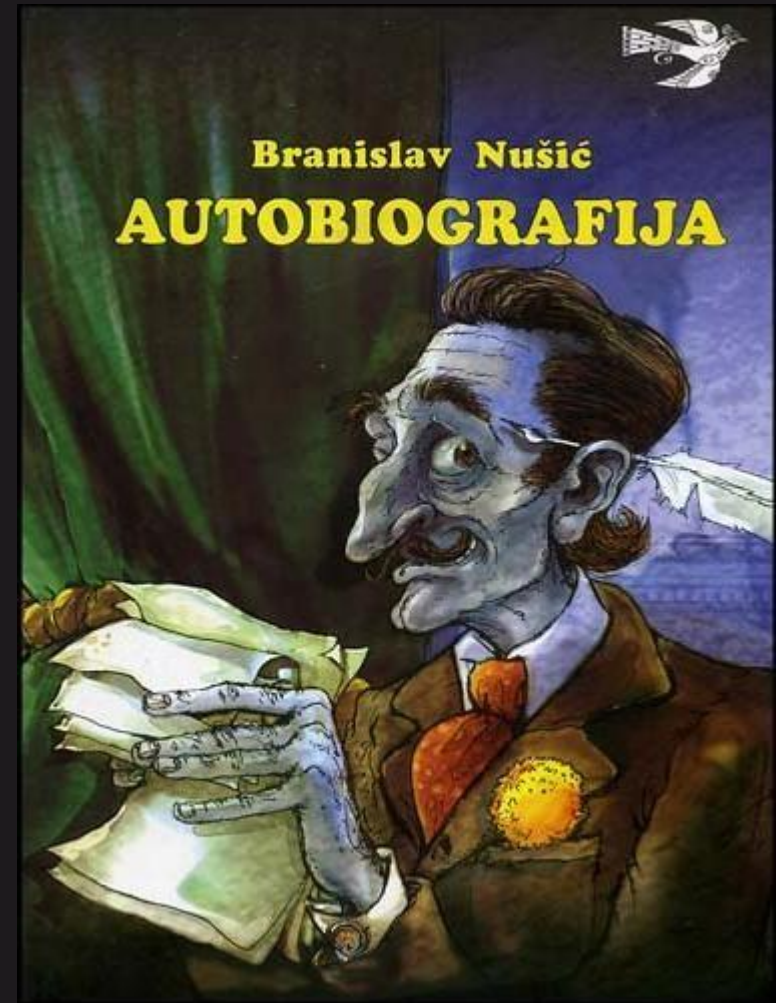

PROKLETA AVLIJA

Radile: Karla Mujić i Lamija Ahmedspahić IV-1

Teme:

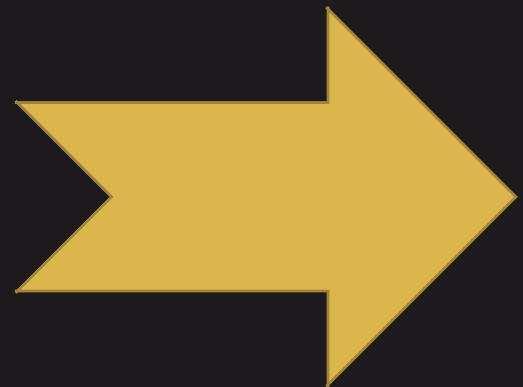
-
- *Bilješka o piscu*

-
-
- *Analiza djela*
 - *Jezik i stil*

-
- *Književni elementi*

-
- *Analiza likova*

-
-
- *Zaključak romana*
-

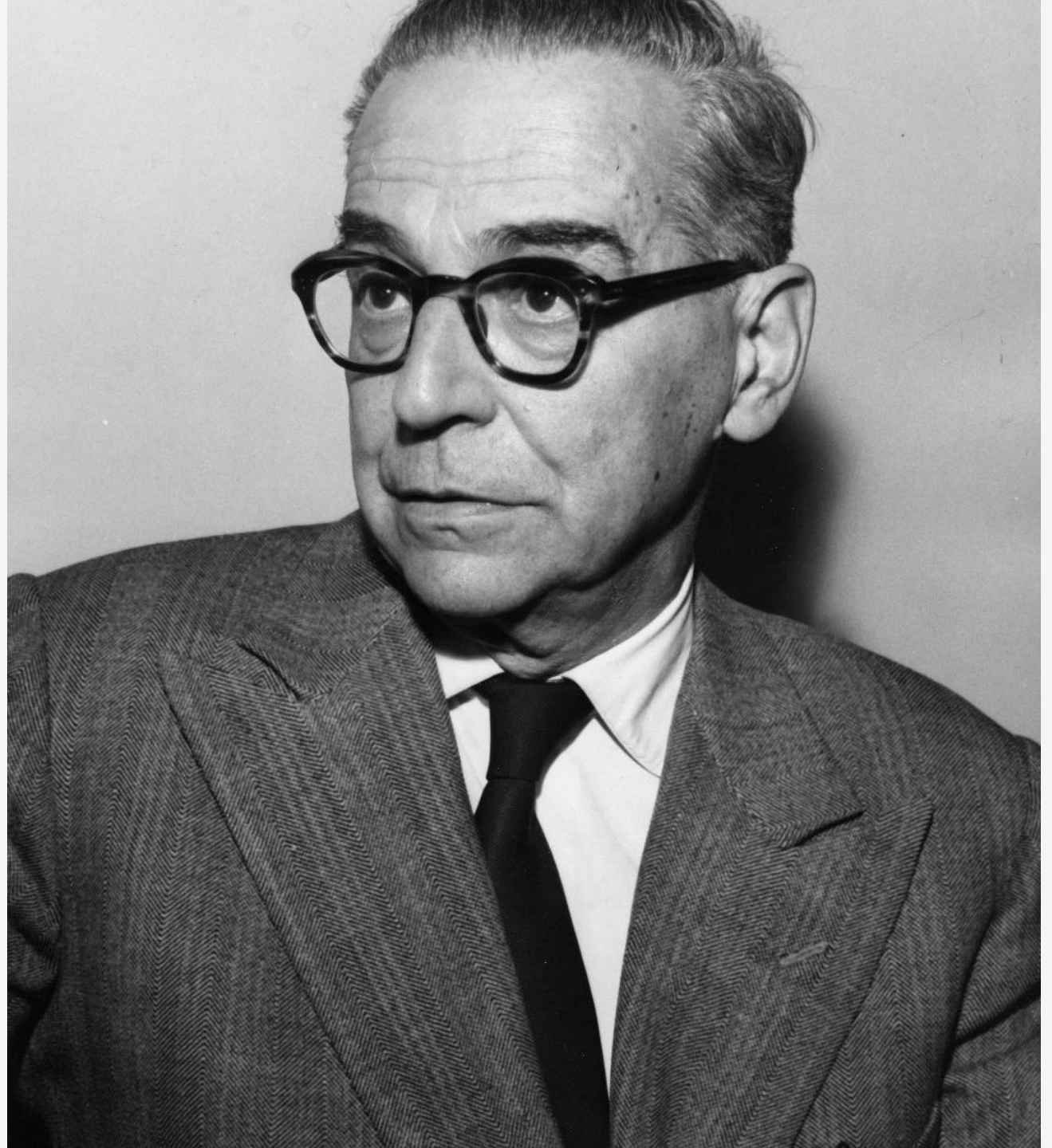

*BILJEŠKA O
PISCU*

Ivo Andrić

- *Ivo Andrić* je hrvatski, bosanski i srpski pisac i nobelovac.
 - Pripadao je *jugoslavenskom kulturnom prostoru*.
 - *Nobelovu nagradu* za književnost primio je 1961. godine.
-

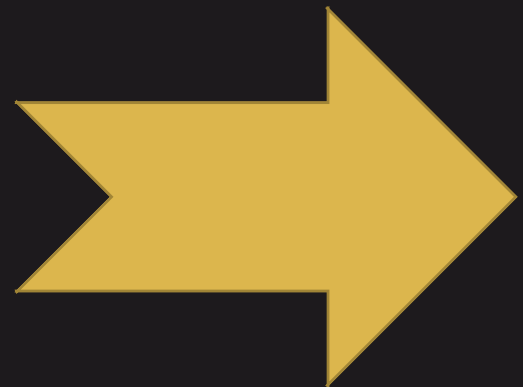

-
- Temeljna je osobina njegova stila objektivnost pod kojom ključa *pristranost autora* prema svojim likovima, po čemu njegov tekst prelazi u esejistički traktat s tezom.
 - Uz to on je uvijek više *mitolog nego historičar Bosne i bosanstva.*
-

- *Djela* su mu, pogotovo nakon dodjele Nobelove nagrade, prevedena na mnoge jezike.
- Od toga su mu ***najpoznatija i najcjenjenija djela:***
 1. Ex ponto (1918),
 2. Nemiri (1920),
 3. Put Alije Đerzeleza (1920),
 4. Pripovetke (I, 1924., II., 1936),
 5. Gospođica (1945),
 6. Travnička hronika (1945),
 7. Na drini ćuprija (1945),
 8. Prokleta avlija (1954),
 9. Lica (1960).

ANALIZA
DJELA

Prokleta avlija nastaje u Madridu još 1928. Isprva je roman imao 250 stranica i isprva je bio zamišljen kao studija ličnosti *Džem sultana*. Andrić nije bio zadovoljan prvom verzijom romana stoga je skratio i izbacio određene dijelove.

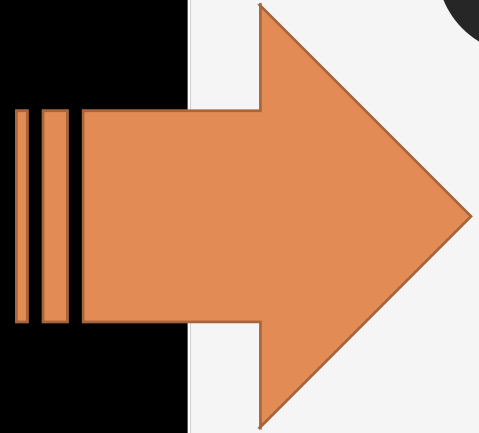
Knjiga je završena na Bledu 1953. godine (Tošović c, 2015: 22–23). Oko naslova romana autor je također dvojio, isprva je naziv romana bio *Džem ili Džem sultan*, ali Andrić ipak odustaje od toga

Prokleta avlija predstavlja vrhunac tamničkog ciklusa, a bitna karakteristika romana jest *niz ulančanih priča s više pripovjedača, posrednika i medijatora*.

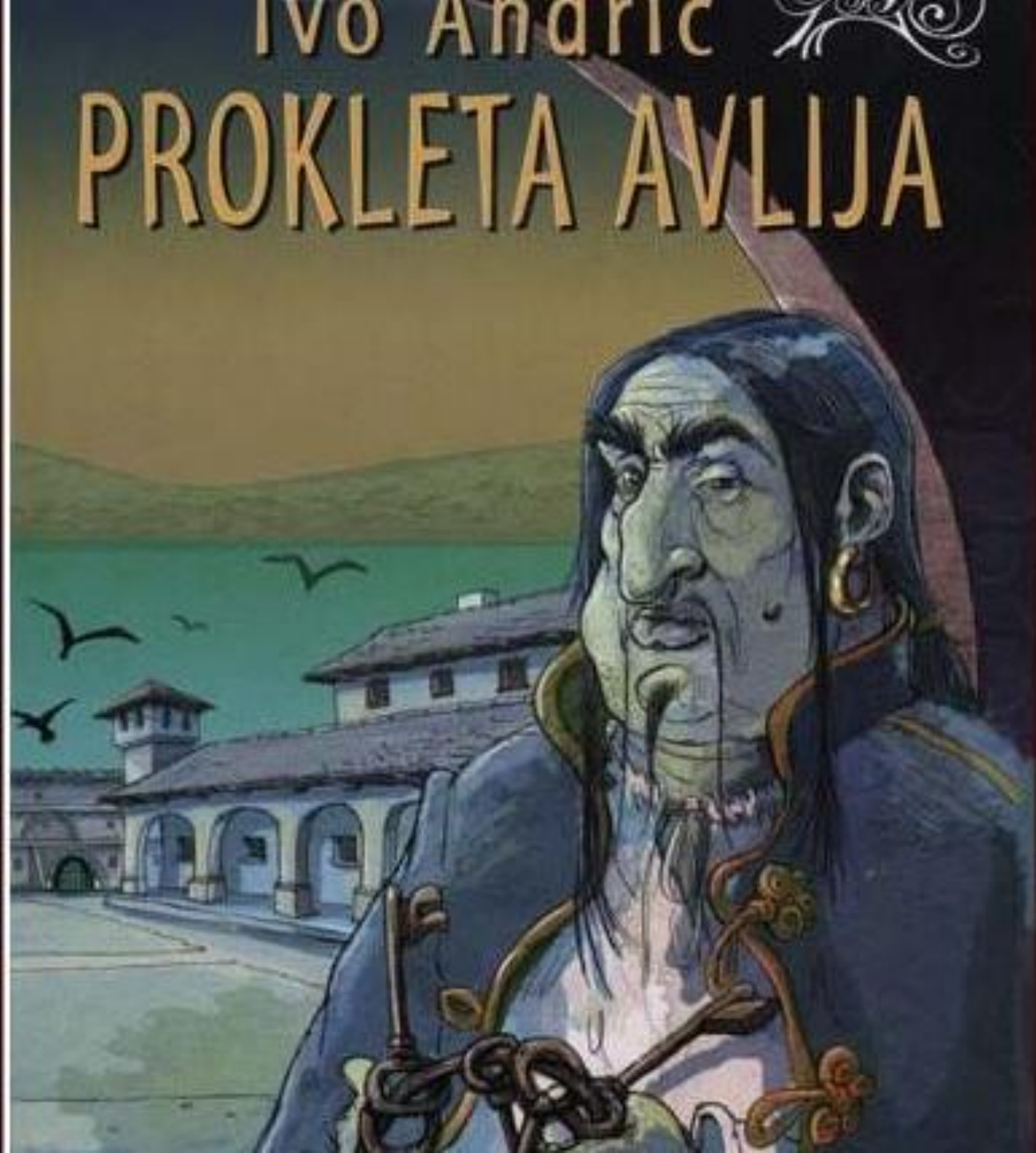
Ima oblik višestruko uokvirene pripovijesti.

Možemo reći da se *pripovjedači sukcesivno izmjenjuju* ostavljajući dojam nezavršenog pripovijedanja što pronalazimo eksplicitno i u samom romanu:

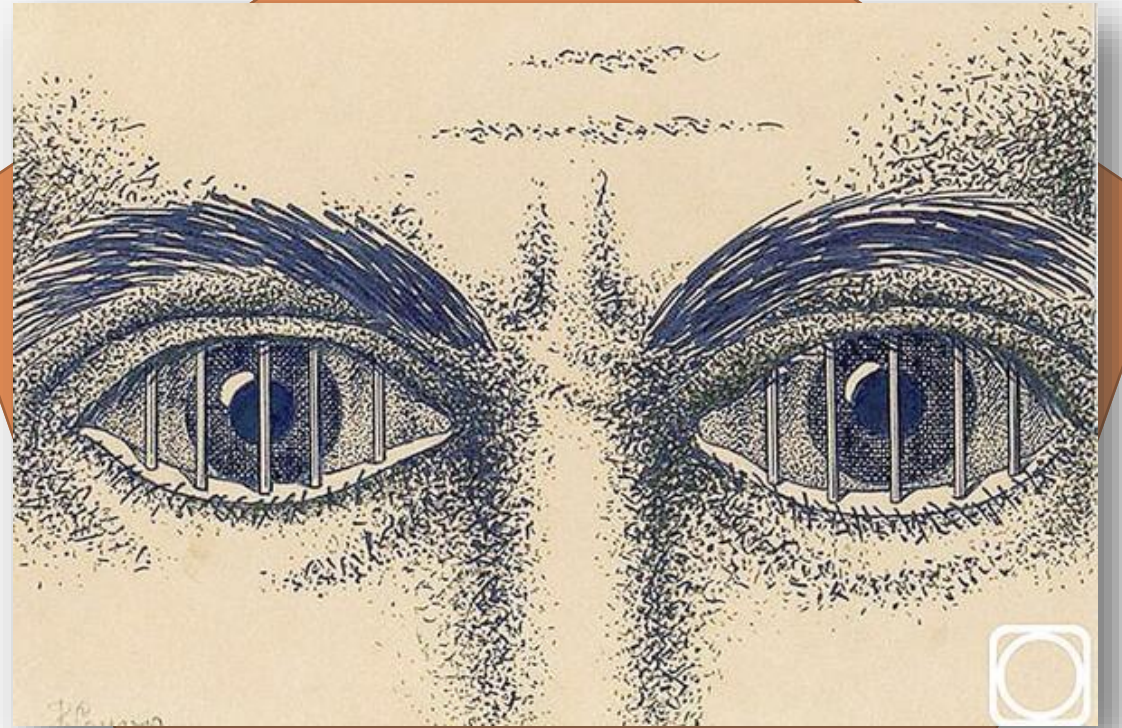
„A tu gde se završavalo jedno, počinjalo je drugo pričanje. Kraja nije bilo“.

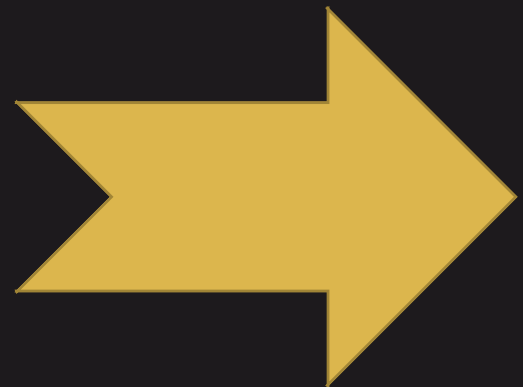

- Priča i pričanje imat će i različite funkcije u romanu.
- ***Priča o Avliji sastoji*** se od niza priča o ljudima s kojima se fra Petar susretao, ali i od priča istih tih ljudi, Zaimovih, Haimovih i Čamilovih.
- ***Čamil*** je objekt fra Petrovih, pokretač vlastitih, ali i lik Haimovih priča.

- Jedna od funkcija umetnutih priča bit će *eksplikativna* (svrha objašnjavanja događaja na nadređenoj razini može se prepoznati u priči uklopljenoj u mladićeva razmišljanja o fra Petru, u Haimovoj priči ili u Ćamilovim pričama o Džemu).

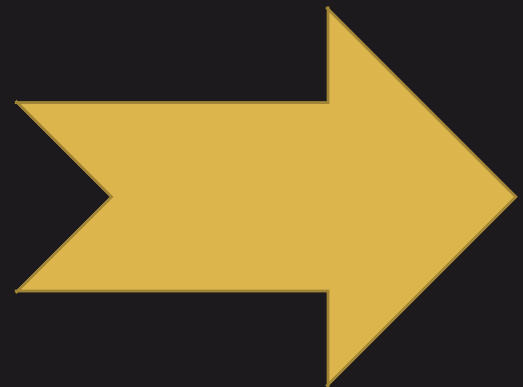

KNJIŽEVNI
ELEMENTI

- **Književni rod:** epika
- **Književna vrsta:** roman
- **Vrijeme radnje:** neodređeno, ali u prošlosti

- **Mjesto radnje:** carigradski zatvor i Bosna (Petrovo pripovijedanje u sadašnjosti)
- **Tema:** priče i sjećanja fra-Petra na njegovo zatočeništvo u Proklesoj avliji
- **Ideja:** Ljudi prolaze, život se mijenja, ali Avlija u kojoj je svatko kriv ostaje ista (metafora za život ili zlo u svijetu)

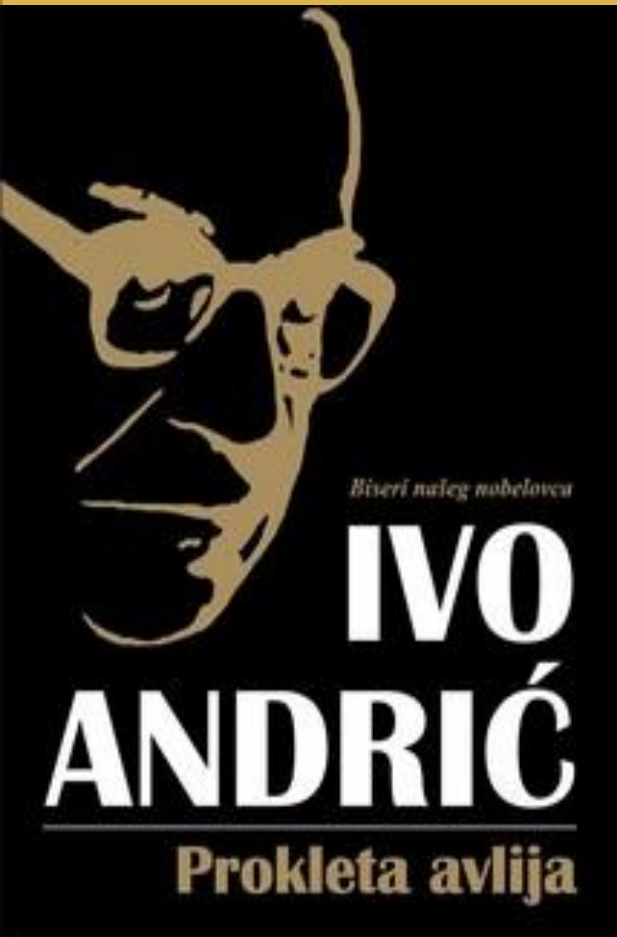

JEZIK I STIL

- Andrićev karakterističan stil dolazi do izražaja i u Proklesoj avliji.
- I u ovom romanu možemo pronaći *tragove narodnih predaja, usmenog nasljeđa, priču i pričanje, pripovjedačku opijenost pričom.*
- U Andrićevu djelu pronalazimo *tragove legendi* jer puk čuva i priča o onomu što uspije pretvoriti u legendu.
- *Andrić koristi* povijesne činjenice u kombinaciji s narodnim predajama, legendom, mitom i fikcijom u opisivanju svojih junaka

Ivo Andrić
**PROKLETA
AVLIJA**
KAZALIŠTE
SLIJEPIH I SLABOVIDNIH
NOVI ŽIVOT

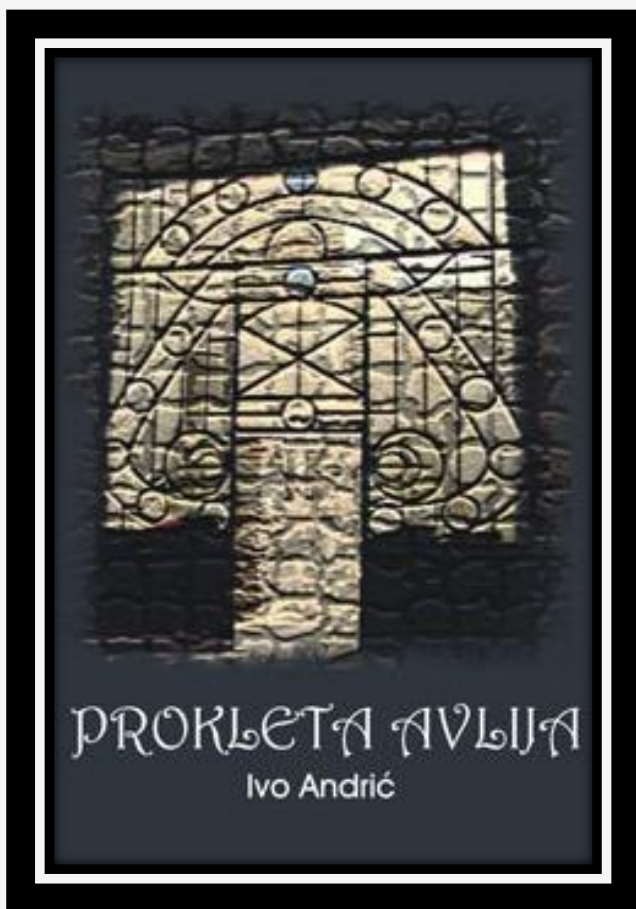

- *Andrićeve rečenice* su dugačke, kontemplativne, a autorova misao čista i precizna.
- *Vrlo su česte* digresije, potiskivanje emocija, suptilnost u prikazivanju umjetničkih prizora te naglašena misaonost.
- *Nekoliko naratora* vežu niti različitih priča o ljudima iz raznih sredina i epoha.

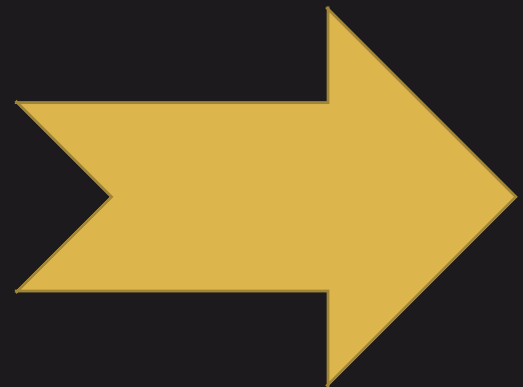

PROKLETA

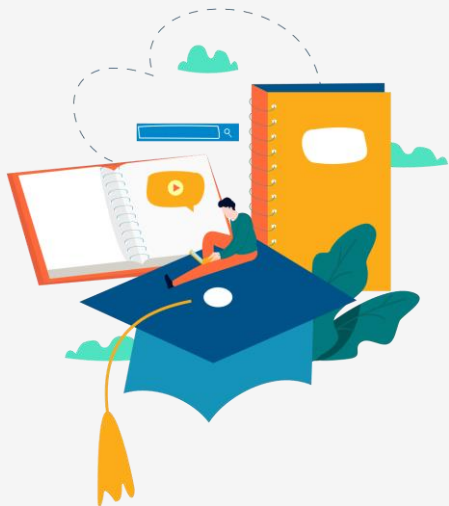
Lirsko bojenje atmosfere, *humor* u različitim nijansama, *ubrzani ritam* kazivanja koji se smjenjuje s autorovom sklonošću ka dugim i detaljnim opisima predstavljaju svojstva njegovog *stila i narativnog postupka*.

ANALIZA

LIKOVA

Glavni likovi:

1.

Fra Petar

2.

Karađoz
(Latifaga)

3.

Ćamil

Često se *odnosi među likovima*
zasnivaju na oprekama:

racionalno – iracionalno, ekstrovertirano
– introvertirano, optimizam – malodušje,
zdravlje – bolest.

Ivon Andrić će u
kontekstu analize
karakteristika likova
utvrditi da je
naglašavanje
suprotnosti temeljni
obrazac prema kojemu
Andrić gradi većinu
svojih likova

Fra Petar i Ćamil

Prvi primjer takvih opozicija jesu fra Petar i Ćamil. Različitost pronalazimo u njihovu *podrijetlu, životnoj sudbini i psihološkom profilu.*

Fra Petar dolazi iz kruga zapadnog svijeta, katoličke vjere, *Ćamil* je pak predstavnik Istoka, islama.

Fra Petar

Kad opisujemo *fra Petra* glavni atributi koji se vežu za njega su: uman, smiren, promišljen, staložen, suzdržan, oprezan, inteligentan. Fra Petar je predstavljen kao intelektualno superiorniji okolini u kojoj se našao. Upravo zbog toga on vrlo lako uspostavlja odnose s drugima. Opisan je kao čovjek koji *voli razgovarati, ali i slušati.*

***Citat:** „Njemu su ljudi oduvek, svuda pa i ovde, slobodno prilazili, brzo se povezivali s njim i lako mu se poveravali. A on je to primao kao prirodnu i razumljivu stvar i trudio se samo da sve pažljivo sasluša. Uvek pa i sad.“*

Ćamil

Ćamil je u romanu predstavljen kao *Turčin*, međutim njegove osobine i karakteristike ne upućuju na tipičan turski identitet. Ćamil je zapravo lik s najviše *suprotnosti*.

U njemu se prožimaju *dvije kulture*, s jedne strane (atipični) je *Turčin*, a s druge posjeduje odlike *zapadnjaka* (putovanja, interes za znanost).

Odrednica koja ga najviše povezuje s istočnim kulturnim krugom je prakticiranje muslimanske vjere.

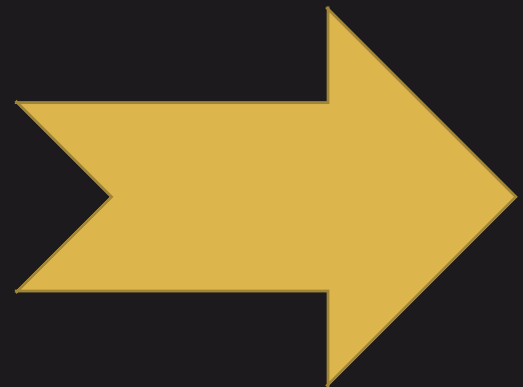
Karađoza (Latifaga)

- Analiziramo li Karađoza, on je i sam oblikovan kao suprotnost. Upravitelj *ima dva imena*, koji ujedno predstavljaju dvije strane njegove osobnosti.

-
- Jedno predstavlja njegovu mladost (Latifaga), a drugo predstavlja njegovu osobnost iz vremena Proklete avlije u kojoj je i dobio nadimak (Karađoz).
-

U dijelu romana u kojem se opisuje Karađoz najčešće se rabe riječi *maska i igra* koje signaliziraju da su u oblikovanju Latifagina lika presudnu važnost imale dramske konstrukcije i načela. *Karađoz*, izgledom i osobinama utjelovljenje Avlije, scene na kojoj groteskna maska (Karađoz) igra tako da istodobno deformira i razobličava i likove zatvorenika, proračunatom igrom i glumom izvlači priznanje iz svih, jer su svi su okrivljeni (*nema nevinih*).

ZAKLJUČAK
ROMANA

Zaključak romana:

Opozicija Istok – Zapad, osim što će naglasiti različitost u kulturološkom smislu između fra Petra i Ćamila, ukazat će ipak i na komunikaciju i ljubav prema znanju kao ono što će poslužiti kako bi se razlike između ovih likova premostile.

*Arhetipska priča o **suparništvu dvojice braće**, koji su sami po sebi suprotnost, dat će prikaz Džem sultana kao nesretnog pojedinca koji se nije uklopio u okolinu u kojoj je živio, baš kao i Ćamil koji se s njim poistovjećuje.*

Sve ove opozicije, kojima Andrić gradi roman, daju na metaforičkom/alegorijskom planu viši smisao, a umjetnička snaga Andrićeve proze počiva na sudaru svijetlih i tamnih aspekata životne stvarnosti.

Hvala na pažnji!